

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 1920, sp. zn. Kr II 4/20

Číslo: 143/1920

Právní věta:

I. "Při krádeži přistižen" (§ 174 I.b tr. z.) byl zloděj, i když byl po dokonané krádeži přistižen při odnášení ukradené věci, dokud tato nebyla dopravena do bezpečí (k výkladu pojmu "bezprostředně po činu").

II. Zákon nevyžaduje by osobou, proti které bylo použito násilí neb nebezpečné pohrůžky, byl okradený sám, ani, aby ohrožený stíhal zloděje věci, jejíž krádež je mu předem známa.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 21.02.1920

Spisová značka: Kr II 4/20

Číslo rozhodnutí: 143

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Zmateční stížnosti odpírá použitelnost § 179 tr. z. na jednání obžalovaného proto, že u obžalovaného nelze říci, že byl přistižen při krádeži. Stížnost poukazuje tu k té zjištěné skutečnosti, že beran ztratil se s pastvy dne 31. srpna 1919 v době polední, obžalovaný pak přistižen byl v lese se zabitým beranem po půlnoci z 31. srpna na 1. září 1919. Po náhledu kasačního soudu nespočívá rozsudek na omylu právním. Přísně vzato byla arci krádež ovce dokonána okamžikem, kdy ovce byla odňata z držení Isidora M., což stalo se jak rozsudek předpokládá, uschováním si jejím prozatím někde v lese nebo v poli.

Pravíť tato ustanovení zákonná, že zločinem je krádež z povahy činu bez ohledu na obnos, resp. trestá se těžkým žalářem od 5 do 10 let, použil-li zloděj, přistižen byv při krádeži, skutečného násilí nebo nebezpečné pohrůžky proti osobě, aby se, udržel v držení ukradené věci. Spadá tedy již po zákonu moment krádež kvalifikující a trestnost vyšší zakládající časově v dobu, kdy krádež jako taková již je spáchána, dokonána. Arci není doba, po kterou ke spáchané krádeži může přistoupiti kvalifikace § 174 Ib) tr. z., neomezena: trvá, jak patrně, z § 188 lit. a) tr. z., jen pokud zloděj neodnesl kradenou věc v bezpečí. Z tohoto místa v zákoně plyne nade vsí pochybnost přípustnost svépomoci

proti krádeži, to jest ku znovuzřízení jí porušeného stavu právního a skutkového, i po jejím dokonání v právnickém smyslu, s čímž by nebylo ve shodě předkládat, že násilí použité za účelem udržení se v držení ukradené věci, jež právě není též vzepřením se proti takové svépomoci, nespadá již pod §§ 174 Ib) a 179 tr. z., nebylo-li vykonáno před dokonáním krádeže, před skutečným zmocněním se cizího předmětu. Náhled ve stížnosti zastávaný vedl by k důsledku, že zloděj okamžikem uchopení se cizí věci nabývá právní ochrany ve své držbě a smí se snažít o znovuzřízení stavu předešlého, zejména tedy o odnětí věci kradené, vzepřítí použitím spravedlivé obrany, což po zákonu přiznati nelze. Právě-li se tedy v §§ 174 Ib) a 179 tr. z. „dopaden byv při krádeži“ (nikoli ostatně „při páchání krádeže“), nutno výrazům těm ve spojení s dalšími slovy zákona „aby se udržel v držení kradené věci“ přikládati ten význam, že krádeží je v tomto smyslu veškerá činnost zlodějova až do zabezpečení lupu, až do doby, kdy činnost nesoucí se k odnětí věci z cizí držby je ukončena s hlediska zlodějova, kdy čin jeho zjednal mu užitek, o který mu šlo. Časové rozpětí mezi ztrátou berana z pastvy a přistižením obžalovaného není tudíž závadou proti podřadění činu jeho pod ustanovení § 174 Ib) tr. z. Ostatní podmínky použitelnosti tohoto § na případ přítomný dány jsou pak zjištěním, že N. a U. pojavše podezření, že ovce, s níž obžalovaného v noci v lese přistihli, je kradena, chtěli ho zadržeti a i s ukradenou ovci ke starostovi odvésti, nebo alespoň ovci mu odebrati, že obžalovaný vskutku tehda pokračoval ve své krádežné činnosti odnášeje berana, by si ho do bezpečného svého držení uschoval, že obžalovaný vyhrožoval N-ovi střílením a vskutku dvakráte stiskl proti němu kohoutek pistole nebo revolveru a pak N-a uhodil střelnou zbraní do čela, až silně krvácel, a že tohoto násilí a nebezpečné vyhrůžky použil v úmyslu, aby se udržel v držení berana, jež právě chtěl ukrásti, resp. právě kradl.

Zákon nevyžaduje, aby osobou, proti níž násilí nebo nebezpečné pohrůžky bylo použito, byl okradený sám, ani, aby ohrožený stíhal zloděje věci, jejíž krádež je mu předem známa, i dlužno proto pokládati za postačující, vymáhá-li ohrožený vydání věci objektivně ukradené proto, že ji důvodně za takovou pokládá. Že pak vyhrůžka střelbou je pohrůžkou nebezpečnou a skutečné použití střelné zbraně jako takové i jako nástroje k tělesnému zranění způsobitelného je násilím, nemůže býti pochybné. Stačít k pojmu násilí v tomto smyslu již činné použití tělesné síly proti osobě třetí, jež snaží se zmocniti se věci kradené, byť i za tím účelem byla nucena přemoci odpor zlodějův násilím proti osobě jeho.